

Projekt

z dnia 26 listopada 2018 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR III/05/2018
RADY GMINY PRZEROŚL**

z dnia 11 grudnia 2018 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 994, poz. 1000, poz. 1349 i poz. 1432) oraz art. 4¹, ust. 1, 2 i art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2018 poz. 2137) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Przewodniczący Rady Gminy

Piotr Zygmunt Dyczewski

Załącznik do uchwały Nr III/05/2018

Rady Gminy Przerośl

z dnia 11 grudnia 2018 r.

GMINNY PROGRAM

PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA

PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

NA 2019 ROK

Diagnoza problemu alkoholowego w gminie Przerośl

Podstawą do nakreślenia kierunków działań w niniejszym Programie są wyniki badań ankietowych, przeprowadzonych w roku 2017 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przerośli. Badaniom poddano grupę losowo wybranych mieszkańców Gminy – 100 osób. Jak wynika z badań, problem alkoholizmu zajmuje trzecią pozycję wśród problemów społecznych w naszej gminie, po bezrobociu i problemach mieszkaniowych. Jednakże ankietowani widzą wyraźnie jego negatywne konsekwencje dookoła siebie. W ocenie 70% badanych, pijący alkohol stanowią potencjalne zagrożenie bezpieczeństwa w środowisku lokalnym. Neguje takie zagrożenie 82% badanych. W zakresie oceny poziomu rozpowszechnienia zjawiska picia alkoholu w środowisku lokalnym, mieszkańcy gminy skłaniają się ku stwierdzeniu, iż spożycie alkoholu jedynie nieznacznie się zmienia i mimo coraz powszechniejszej wiedzy na temat zagrożeń, jakie niesie ze sobą choroba alkoholowa, sposób używania alkoholu pozostaje ten sam.

Zdaniem 47% badanych, spożycie alkoholu zdecydowanie wzrosło na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat, przy czym dotyczy to zarówno pijących dorosłych jak i młodych ludzi. 48% respondentów uważa, że sytuacja od wielu lat jest taka sama i nie zachodzą tu istotne zmiany. Trzeba jednak zauważyć, że 6% respondentów uznało, że spożycie alkoholu na przestrzeni ostatnich kilku lat znacznie zmalało. Interesująca z punktu widzenia percepcji problemów alkoholowych w środowisku jest ocena mieszkańców pewnych szczególnych zjawisk społecznych związanych z piciem alkoholu. Należą do nich kulturowo warunkowane zjawiska takie jak: „załatwianie” różnych spraw przy alkoholu, kultura picia, oraz tzw. widoczność osób pijących w środowisku.

Jak pokazują wyniki badań, część respondentów dostrzega pozytywne zmiany w obszarze tych zjawisk; 34% badanych uważa, że popularny kiedyś zwyczaj rozstrzygania ważnych spraw przy alkoholu jest coraz rzadziej realizowany, 13% uważa, że zjawisko to jest bardziej dostrzegalne niż przed laty, a 53% jest zdania, że sytuacja w tym zakresie jest taka sama od wielu lat, nie zmieniając się ani na lepsze, ani na gorsze.

Zjawiskiem ciągle obecnym w środowisku jest, zdaniem badanych, widok osób pijących w miejscach publicznych. 52% uważa, że sytuacja w tym zakresie jest taka sama od wielu lat, nie zmieniając się na lepsze ani gorsze. 36% ocenia, że to zjawisko jest jeszcze bardziej dostrzegalne niż przed laty, chociaż 12% wysuwa tezę o poprawie stanu rzeczy w tym zakresie.

Podsumowując, należy stwierdzić, że mieszkańcy gminy uznają problemy związane z alkoholem za bardzo znaczące w ich środowisku i dlatego konieczne stało się określenie poziomu świadomości mieszkańców co do instytucji, w których osoby uzależnione bądź współuzależnione mogą uzyskać pomoc w walce z nałogiem.

Deklaracje badanych mieszkańców gminy Przerośl dotyczące aktualnych zachowań związanych ze spożywaniem alkoholu wskazują, że alkohol jest obecny w życiu badanych i to z niemałą częstotliwością. Największy udział w strukturze spożycia ma piwo (80,04%) i wódka (19,96%). Wyniki badań wskazują na to, że niewielka część dorosłych mieszkańców gminy ulega stereotypom związanym z piciem alkoholu. Spośród badanych 84% potwierdza fakt, iż alkohol zawarty w piwie jest tak samo szkodliwy jak ten zawarty w wódce i innych wyżej procentowych alkoholach. Przy tym 11% respondentów uważa alkohol w piwie za mniej szkodliwy niż w alkoholach wysokoprocentowych. 5% nie ma zdania na ten temat.

Mieszkańcy są dosyć radykalni w opiniach na temat dostępności alkoholu. 51% badanych przesunęłoby dolną granicę wiekową dostępności alkoholu do 21 roku życia. Zdecydowana większość badanych (67%)

uważa, że alkohol jest towarem szczególnym, stąd dostęp do niego powinien być ograniczony i kontrolowany.

W toku analizy badań społecznych zauważa się fakt, iż niezbędna wydaje się więc kontynuacja prowadzonych już działań profilaktycznych, ukierunkowanych na dzieci i młodzież gminnych szkół w związku z faktem iż Ci młodzi ludzie będą w niedalekiej przyszłości budować wizerunek naszej Gminy, mających na celu zwiększenie świadomości oraz konsekwencji spożywania alkoholu. Niezbędne jest także wskazywanie młodzieży alternatywnych sposobów radzenia sobie z problemami. Należy też rozwijać świadomość mieszkańców gminy, co do instytucji, w których osoby uzależnione, a także ich rodziny, mogą uzyskać pomoc.

Cele i założenia programu

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Zadaniem programu jest podejmowanie wszechstronnych działań zmierzających do ograniczenia spożywania alkoholu, jak również do łagodzenia społecznych skutków nadużywania alkoholu. W szczególności zadania te obejmują:

§ 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;

1. współdziałanie w finansowaniu działań terapeutycznych prowadzonych przez Poradnię Odwykową i podmioty pozarządowe, do których kierowani są lub sami się zgłaszają mieszkańcy naszej gminy,
2. opłacanie kosztów opinii biegłego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu mieszkańców naszej gminy skierowanych na przymusowe leczenie odwykowe,
3. organizacja i udział w szkoleniach z zakresu profilaktyki uzależnień,
4. finansowanie kosztów sądowych wynikłych ze złożonych wniosków w przedmiocie leczenia odwykowego
5. zakup i dystrybucja materiałów informacyjno - dydaktycznych dotyczących uzależnień
6. finansowanie programów psychoterapii uzależnienia od alkoholu
7. finansowanie programów terapii dla młodzieży uzależnionej i zagrożonej uzależnieniem (min.wyjazdy terapeutyczne, turnusy rehabilitacyjne, zajęcia treningowe)
8. finansowanie na wniosek placówki leczenia odwykowego z przeznaczeniem na realizację zadań w zakresie programów zdrowotnych i promocji zdrowia w tym na zakup sprzętu medycznego, dokumentacji elektronicznej.

§ 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;

1. finansowanie funkcjonowania Gminnego Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym oraz członków ich rodzin. Punktu Konsultacyjnego Poradnictwa Specjalistycznego dla osób z problemami opiekuńczo- wychowawczymi i przemocą.(dyżury pedagoga, psychologa, terapeuty ds. uzależnień i współuzależnień, prawnika),
2. współpraca z policją w celu zwiększenia skuteczności interwencji wobec przemocy w rodzinie i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny spowodowanych przez nadmierne używanie napojów alkoholowych, przemocy,
3. organizowania szkoleń, finansowanie udziału w szkoleniach z zakresu rozpoznawania i przeciwdziałania zjawisku przemocy i nadużywania przemocy w rodzinie dla następujących osób: pracowników służby zdrowia, nauczycieli, funkcjonariuszy policji, pracowników GOPS, członków GKRPA.
4. objęcie członków rodzin z problemem alkoholowym bezpłatną pomocą terapeutyczną i psychologiczno – prawną.
5. finansowanie wszelkiego rodzaju form doszkalających i podnoszących kwalifikacje pracowników GOPS, GKRPA, nauczycieli, funkcjonariuszy policji, służby zdrowia mających na celu pomoc środowisku lokalnemu w zakresie przeciwdziałania patologiom, uzależnieniom,
6. udział środków finansowych w aplikowaniu o środki w ramach projektów systemowych, konkursowych – projekty z zakresu wspierania rodziny i przeciwdziałania uzależnieniom, aktywizacji społecznej

7. Finansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych i opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

8. Finansowanie zatrudnienia pracowników merytorycznych w placówkach udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym min w świetlicach socjoterapeutycznych i środowiskowych. Przewiduje się również finansowanie zatrudnienia wychowawcy pracy podwórkowej.

9. Finansowanie dożywania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

10. Finansowanie prowadzenia działań związanych z ewaluacją (wewnętrzną i zewnętrzną) programów pomocy dla dzieci alkoholików oraz programów badawczych dotyczących psychospołecznego funkcjonowania dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

11. Zorganizowanie wyjazdów socjoterapeutycznych, w których wezmą udział dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, przemocą, zagrożonych wykluczeniem społecznym, ubóstwem

12. organizowanie i prowadzenie na terenie szkół i placówek kulturalnych spektakli i programów profilaktycznych traktujących o szkodliwości zażywania substancji uzależniających,

13. organizacja i finansowanie wyjazdów edukacyjno – wychowawczych krajowych i zagranicznych dla dzieci i młodzieży dotkniętej problemem alkoholowym, przemocy, zagrożonych wykluczeniem społecznym, ubóstwem. W tej kategorii finansowaniu podlegają zajęcia socjoterapeutyczne, pedagogiczne, psychologiczne – wdrożenie programów profilaktyczno- interwencyjnych. Finansowanie organizacji zajęć czasu wolnego dla dzieci i młodzieży podczas zorganizowanych wyjazdów (zajęcia czasu wolnego nie mogą stanowić samodzielnej strategii profilaktycznej). Finansowanie odbywa się na podstawie programu zaakceptowanego przez członków GKRPA i uwzględnia wszelkie opłaty ujęte w programie jako niezbędne do prawidłowej realizacji programu min. przejazd, opłaty związane ze wstępem na teren basenu, kina, zabytku, wyżywienie, zakwaterowanie, ubezpieczenie. W tej kategorii powinno się promować działalność instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącą rozwiązywaniu problemów alkoholowych. Po zakończeniu działań realizator działania zobowiązany jest do przedstawienia sprawozdania końcowego w formie papierowej i elektronicznej.

14. Wspieranie i finansowanie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych (finansowanie odbywa się na podstawie przedstawionego programu wraz z budżetem zadania)Po zakończeniu działań realizator działania zobowiązany jest do przedstawienia sprawozdania końcowego w formie papierowej i elektronicznej.

§ 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży posiadającej zameldowanie na terenie Gminy Przerośl:

1. wspieranie i finansowanie szkolnych programów profilaktycznych oraz konkursów o tematyce profilaktycznej obejmujących również rodziców poprzez zakup materiałów profilaktycznych takich jak; sprzętu multimedialnego, broszur, ulotek, czasopism i publikacji z zakresu profilaktyki i uzależnień, nagród w konkursach dla uczestników programów i akcji profilaktycznych. Wszelkie działania edukacyjne powinny być potwierdzone konspektem działań zawierającym program profilaktyczny uwarunkowujący potrzebę wykorzystania środków finansowych na zakup rzeczowy. Po zakończeniu działań realizator działania zobowiązany jest do przedstawienia sprawozdania końcowego w formie papierowej i elektronicznej.

2. wspieranie i finansowanie działań profilaktycznych prowadzonych przez GOKSiT, GBP, GOPS, Szkoły Podstawowe, Służby Zdrowia poprzez zakup sprzętu multimedialnego, sportowego, broszur, ulotek, czasopism i publikacji z zakresu profilaktyki i uzależnień.

3. Zakup materiałów dotyczących funkcjonowania Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (czasopisma, publikacje) na potrzeby działalności komisji w gminie. Finansowanie wydawnictwa publikacji własnych komisji, powstałych dla społeczności gminy.

4. Finansowanie udziału w kampaniach społecznych z zakresu profilaktyki (uzależnienie od alkoholu, narkotyków, środków psychoaktywnych, dopalaczy, wspieranie rodziny),

5. Finansowanie udziału w kampaniach społecznych z zakresu interwencji wobec pijanych kierowców

6. Finansowanie budowy strony internetowej wraz z ewentualnym abonamentem Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zawierającej dane informacyjno - edukacyjne z zakresu profilaktyki prowadzonej w gminie.

§ 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;

1. wspieranie organizacji pozarządowych zaangażowanej na rzecz społeczności lokalnej,
2. wspomaganie i finansowanie działalności stowarzyszeń i osób fizycznych zajmujących się wychowaniem młodzieży z rodzin „zagrożonych”,

§ 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;

1. cofanie zezwoleń na handel napojami alkoholowymi w przypadku stwierdzenia sprzedaży napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym i nieletnim,

2. w przypadku złamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych, podejmowanie interwencji i występowanie przed sądem jako oskarżyciel publiczny z pominięciem prokuratora.

§ 6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej, klubów integracji społecznej.

1. rozpoznawanie sytuacji osób pozostających bez pracy (uzależnionych od alkoholu i narkotyków, chorych psychicznie, zwolnionych z zakładów karnych, którzy ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdujących się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym),

2. przedstawianie zebranych danych Wójtowi Gminy w celu rozpatrzenia możliwości utworzenia CIS -u, KIS- u na terenie naszej gminy lub sąsiedniej przy współpracy innych samorządów,

3. finansowanie kursów i szkoleń zawodowych mających na celu rozwiązywanie trudności związanych z miejscowym rynkiem pracy.

§ 7. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowany będzie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przerośli .

§ 8. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w wysokości :

1. Przewodniczącemu komisji – 175 zł w formie miesięcznego ryczałtu.
2. Członkom komisji – 117 zł za każdorazowy udział w posiedzeniu komisji.

§ 9. Środki zabezpieczające realizację w/w przedsięwzięć będą pochodziły z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.